

Sygnatura akt II Ca 2570/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Zgud (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Agnieszka Cholewa - Kuchta SO Grzegorz Buła

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Drewnik

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2019 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. J. (1)

przeciwko (...)

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie

z dnia 21 września 2018 r., sygnatura akt I C 974/16/S

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie I. kwotę 2845,00 zł (słownie: dwa tysiące osiemset czterdzieści pięć złotych 00/100) zastępuje kwotą 2 345 zł (dwa tysiące trzysta czterdzieści pięć złotych);

- w punkcie III. kwotę 1200,00 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) zastępuje kwotą 675 zł (sześćset siedemdziesiąt pięć złotych);

- punktowi IV. nadaje brzmienie: nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie od strony pozwanej kwotę 491,55 zł (czteryście dziewięćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt pięć groszy) i od powódki kwotę 163,85 zł (sto sześćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt pięć groszy);

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 241,40 zł (dwieście czterdzieści jeden złotych czterdzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 maja 2019 roku

Powódka K. J. (1) domagała się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 3.100,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 19 marca 2015 roku do dnia zapłaty. Wniosła także o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej spółki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 21 września 2018 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie w sprawie o sygn. akt I C 974/16/S w pkt I. zasądził od pozwanej (...) na rzecz powódki K. J. (1) kwotę 2845,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 19 marca 2015 r. do dnia zapłaty; w pkt II. w pozostałym zakresie powództwo oddalił; w pkt III. zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę

1200.0 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; a w pkt IV. nakazał ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie kwoty 655,40 zł tytułem brakującej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Sąd Rejonowy ustalił, że dnia 5 stycznia 2015 roku K. J. (1) złożyła reklamację dotyczącą usługi pralniczej. Jako przyczynę reklamacji wskazano trwałe uszkodzenie sukienki wieczorowej (...), w postaci odbarwienia materiału na szwach, zmiany struktury materiału, uszkodzenie gurtu, brak sztywności, odkształcenie fiszby. Pismem datowanym na dzień 8 stycznia 2015 roku (...), w odpowiedzi na złożoną przez K. J. (1) reklamację, wskazała, iż odzież zostanie przekazana do niezależnego rzeczoznawcy w celu oceny jej stanu i ustalenia przyczyny wystąpienia reklamowanych uszkodzeń. Rzeczoznawca z zakresu włókiennictwa w piśmie z dnia 16 stycznia 2015 roku wskazał, iż pralnia wykonała usługę konserwacyjną w sposób prawidłowy. Pismem z dnia 23 stycznia 2015 roku (...) poinformowała K. J. (1), iż po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy z zakresu włókiennictwa nie znaleziono podstaw do uznania reklamacji. Pismem z dnia 3 marca 2015 roku K. J. (1) wezwała (...) do zapłaty kwoty w łącznej wysokości

3.100.0 złotych, na którą składały się: 2.000,00 złotych tytułem odszkodowania za zniszczoną sukienkę, 600,00 złotych tytułem odszkodowania za niewykorzystane, z powodu zniszczenia sukienki, bilety na bal sylwestrowy w dniu 31 grudnia 2014 roku oraz 500,00 złotych tytułem zadośćuczynienia z powodu wadliwego wykonania umowy czyszczenia sukienki. Pismem z dnia 19 marca 2015 roku (...) wskazała, iż podtrzymuje swoje stanowisko i odmawia zapłaty odszkodowania. K. J. (1) kupiła bilet na wielką galę sylwestrową, która miała miejsce 31 grudnia 2014 roku w (...), za cenę 595,00 złotych. Bilety zostały kupione z dużym wyprzedzeniem. Z uwagi na uszkodzenie sukienki K. J. (1) nie poszła na sylwestrowy bal, gdzie miała się spotkać zarówno ze znajomymi jak i z osobami z którymi była związana zawodowo. Uszkodzenia sukni wieczorowej marki (...) są bezpośrednim skutkiem błędów powstałych w procesie czyszczenia i prasowania w profesjonalnym zakładzie pralniczym. Błędy w praniu i prasowaniu spowodowały zniszczenie sukni w takim zakresie, że utraciła ona na trwałe swoje walory estetyczne i użytkowe, a także wartość materialną. Suknia była starannie skrojona i uszyta, nie miała uszkodzeń powstałych na skutek użytkowania. Suknia mogła być użytkowana przez okres minimum 10 lat. Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie treści dokumentów, które nie były kwestionowane w toku postępowania i przedstawiły okoliczności sprawy w sposób spójny, logiczny i nie budzący wątpliwości Sądu co do zgodności z rzeczywistym stanem prawnym. Ponadto stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie opinii biegłych, które zostały ocenione jako jasne, precyzyjnie odpowiadające na postawione przed biegłymi pytania oraz sporządzone zgodnie z wymogami aktualnej wiedzy i techniki, przy wykorzystaniu prawidłowo przyjętych metod. Sąd Rejonowy dał wiarę także zeznaniom świadka K. J. (2) i powódki K. J. (1) albowiem były one spójne i znalazły potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd Rejonowy stwierdził, że w wyniku nieprawidłowego czyszczenia sukni została zniszczona i utraciła swoje walory estetyczne, a także użytkowe. W konsekwencji tego zdarzenia powódka zrezygnowała z balu sylwestrowego, na którym obowiązywały stroje wieczorowe, a powódka nie dysponowała inną suknią tego rodzaju i gatunku. Sąd Rejonowy

wskazał na treść art. 471 k.c. oraz art. 472 k.c. i wyjaśnił, że umowa z pralnią chemiczną o czyszczenie odzieży ma charakter umowy

odziele. Przyjmujący zamówienie zakład wyspecjalizowany ma obowiązek ustalenia w momencie zawierania umowy, czy powierzona mu rzecz (garderoba) nie wykazuje właściwości wyłączających prawidłowe wykonanie usługi. Powinien on więc wykazać się znanstwem materiału i jego właściwościami tak, aby nie dopuścić do zniekształcenia rzeczy, jej fizycznego uszkodzenia czy zniszczenia. W związku z tym na przyjmującym zamówienie ciąży stosownie do okoliczności obowiązek poinformowania, uprzedzenia zamawiającego (klienta) o tym, że nietypowość rzeczy, jej cechy nie gwarantują osiągnięcia pewnego, zamierzonego rezultatu usługi. Podjęcie się wykonania usługi (zamówienia) bez wyraźnego zastrzeżenia co do ryzyka usługi, nie zwalnia przyjmującego zamówienie od odpowiedzialności (art.

471 k.c.) za zniekształcenie rzeczy, uszkodzenie albo pozbawienie jej walorów estetycznych. W takim bowiem wypadku nie chodzi o okoliczność, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1986 roku, sygn. akt III CRN 82/86). Przy ocenie stopnia amortyzacji sukienki Sąd uwzględnił początkową jej wartość, stopień zużycia i przede wszystkim okres jego przydatności do użytkowania. Sukienka będąca własnością powódki była markowa i dobrej jakości. Była przez nią używana sporadycznie 1-2 razy w roku, dlatego należało przyjąć, iż okres użytkowania to ok. 10 lat. Przyjmując taki okres użytkowania i amortyzację na poziomie 10% rocznie należało uznać, iż w momencie oddania sukienki do pralni, była ona zużyta w 30% i dlatego też w ocenie Sądu należało przyjąć, iż jej wartość była równa 70% pierwotnej ceny - $70\% \times 2.500,00$ złotych =

1.750.00 złotych. Sąd podniósł, że powódka domagała się także zasądzenia kwoty

600.00 złotych z tytułu szkody jaką poniosła w związku z koniecznością rezygnacji z balu sylwestrowego co było następstwem zniszczenia sukni wieczorowej w której miała na tymże balu wystąpić. W ocenie Sądu żądanie takiego odszkodowania w świetle stanu faktycznego jest zasadne co do kwoty 595,00 złotych, albowiem taka kwota widniała na bilecie zakupionym przez powódkę. Powódka domagała się zasądzenia 500,00 złotych z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie istniało szczególnego rodzaju zobowiązanie, którego nienależyte wykonanie wywołało poczucie krzywdy u powódki, straciła ona ulubioną suknię wieczorową, która była cennym przedmiotem, a w konsekwencji nie mogła wziąć udziału w wydarzeniu, które było dla niej niezwykle ważne. Sąd Rejonowy w tej kwestii podzielił stanowisko Sądu Najwyższego, które zostało wyrażone w uchwale z dnia 19 listopada 2010 roku, sygn. akt III CZP 79/10. Sąd przytoczył treść art. 481 § 1 k.c. oraz art. 455 k.c. Sąd wyjaśnił, że termin wykonania świadczenia jest rozumiany jako to ostatni dzień, w którym najpóźniej świadczenie powinno zostać spełnione przez dłużnika. Jeśli termin został jednoznacznie oznaczony to zawsze jest to dzień poprzedzający dzień wymagalności. Wymagalność jest takim stanem prawnym, w którym wierzyciel uzyskuje możliwość żądania zaspokojenia, a na dłużniku ciąży obowiązek spełnienia świadczenia. Termin wykonania świadczenia wyznacza końcowy moment, do którego dłużnik, spełniając świadczenie, nie popada w opóźnienie w wykonaniu zobowiązania. Termin płatności oznaczonej kwoty został wskazany w wezwaniu do zapłaty z dnia 3 marca 2015 roku i wynosił siedem dni od otrzymania wezwania. Termin ten upłynął bezskutecznie, dlatego też zasadnym jest żądanie zasądzenia odsetek od dnia następnego po dniu w którym mijał termin płatności. Na zasądzoną kwotę 2.845,00 złotych składają się kwoty: 1.750,00 złotych, 595,00 złotych oraz 500,00 złotych zgodnie z powyższymi rozważaniami. O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie III wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażoną w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zasądzając od strony pozwanej - jako przegrywającej sprawę - na rzecz powódki łączną kwotę 1.200,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to składa się wynagrodzenie pełnomocnika powódki strony powodowej w wysokości 900,00 złotych, ustalone zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zgodnie z brzmieniem obowiązującym na dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, tj. w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłata sądowa od pozwu w wysokości 100,00 złotych oraz kwota 200,00 złotych z tytułu zaliczki uiszczonych na przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego. Sąd wskazał także na art. 83 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i wyjaśnił, że w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy

art. 113. W niniejszej sprawie Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki związane z wynagrodzeniem biegłych, które nie zostały pokryte z zaliczek uiszczonych przez strony w kwocie 655,40 złotych. Zgodnie z dyspozycją ustępu 2. przytoczonego przepisu, należało orzec o nich stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu. Z uwagi na to, iż w postępowaniu obowiązuje zasada odpowiedzialności za wynik sprawy należało orzec o ściągnięciu tej kwoty od strony przegrywającej proces tj. od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana zaskarżając go w części zasądzającej od Pozwanej na rzecz Powódki kwotę 2845,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 19 marca 2015 roku do dnia zapłaty (tj. w zakresie punktu I Wyroku) oraz zasądzającej od Pozwanej na rzecz Powódki koszty procesu (tj. w zakresie punktu III Wyroku) i nakazującej ściągnięcie od Pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwoty 655,40 zł tytułem brakującej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego (tj. w zakresie punktu IV Wyroku). Na podstawie art. 368 § 1 pkt 2 kpc zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła: naruszenie prawa procesowego mającego wpływ na wynik sprawy tj. art. 48 § 1 pkt 1 kpc w z w. z art. 281 kpc oraz w zw. z art. 281 kpc w zw. z art. 281 kpc poprzez niewyłączenie biegłej A. C. w sytuacji gdy biegła A. C. sporządziła na zlecenie Powódki prywatną opinię techniczną z czerwca 2015 roku w przedmiocie oceny jakości/stanu technicznego przedmiotowej sukni (...) na potrzeby niniejszego postępowania i opinia została złożona do akt niniejszej sprawy, a zatem biegła A. C. pozostaje ze stroną powodową w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jej prawa lub obowiązki oraz jest to okoliczność wywołująca uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności biegłej w niniejszej sprawie i powinna zostać przez sąd wyłączona, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego stwierdzenia, że suknia uległa uszkodzeniu na skutek prania przeprowadzonego przez pralnię Pozwanej, a w konsekwencji naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodu z opinii biegłej A. C. i przyjęcie, że przedmiotowa opinia jest rzetelna, wiarygodna i obiektywna, a tym samym, że może stanowić podstawę orzekania w niniejszej sprawie i stwierdzenia, że przedmiotowa suknia została zniszczona w wyniku prania, w sytuacji gdy (i) biegła sporządziła prywatną opinię na zlecenie Powódki w przedmiocie oceny jakości/stanu technicznego przedmiotowej sukni (...)na potrzeby niniejszego postępowania, co powoduje, że opinia ta nie może być uznana za rzetelną, wiarygodną i obiektywną, (ii) a bez względu na powyższe sama opinia zawiera braki, jest lakoniczna i nierzetelna, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego stwierdzenia, że suknia uległa uszkodzeniu na skutek prania przeprowadzonego przez pralnię Pozwanej; art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodu z opinii biegłego S. C. i przyjęcie, że przedmiotowa opinia jest rzetelna i wiarygodna, a tym samym, że może stanowić podstawę orzekania w niniejszej sprawie i stwierdzenia, że przedmiotowa suknia została zniszczona w wyniku prania, w sytuacji gdy opinia ta jest lakoniczna i nierzetelna, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego tj. art. 471 kc poprzez nieprawidłowe zastosowanie i przyjęcie, że istnieje związek przyczynowo skutkowy między zniszczeniem sukni przez Pozwaną, a nieobecnością Powódki na balu sylwestrowym i tym samym, że Pozwana spowodowała powstanie szkody w majątku Powódki w wysokości 595,00 zł, podczas gdy taki związek przyczynowo skutkowy nie istnieje; art. 471 kc poprzez nieprawidłowe zastosowanie i przyjęcie, że z dyspozycji przepisu wynika możliwość zasądzenia od Pozwanej na rzecz Powódki zadośćuczynienia za doznaną krzywdę powstałą w wyniku zniszczenia sukni, w sytuacji gdy w rzeczywistości powyższy przepis stanowi o odszkodowaniu za nienależyte wykonanie zobowiązania, a nie o zadośćuczynieniu za doznane krzywdy i nie dopuszczalne było zastosowanie przez Sąd I instancji przepisu art. 471 kc jako podstawy orzeczenia o zadośćuczynieniu. Mając powyższe na uwadze skarżąca wniosła o uchylenie Wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji ze względu na niemożność poddania przedmiotowego orzeczenia kontroli instancyjnej ewentualnie w przypadku uznania, że na gruncie niniejszej sprawy można orzec na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, a Wyrok nadaje się do instancyjnej kontroli, wnoszę o zmianę Wyroku w zaskarżonej części, tj. poprzez (1) oddalenie powództwa w zakresie zasądzającym od Pozwanej na rzecz Powódki kwotę 2845,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 19 marca 2015 roku do dnia zapłaty, (2) zasądzenie od Powódki na rzecz Pozwanej kosztów procesu przez Sądem I instancji oraz (3) nakazanie ściągnięcia od Powódki na rzecz Skarbu Państwa kwoty 655,40 zł tytułem brakującej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego. Ponadto skarżąca wniosła o zasądzenie od Powódki na rzecz Pozwanej kosztów procesu przed Sądem II instancji według norm przypisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazuje, że zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przedmiotem oceny dowodów są zatem zarówno poszczególne dowody jak i ich wzajemne relacje. Ocena dowodów polega z jednej strony na analizie wiarygodności każdego z dowodów ale także na wiązaniu treści każdego z dowodów w logiczną całość. Innymi słowy, rekonstrukcja stanu faktycznego następuje na podstawie kompleksowej (a nie fragmentarycznej) oceny zebranego materiału dowodowego. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, OSNC 2000, nr 10, poz. 189 i z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, OSNAPiUS 2000, nr 19, poz. 732). Zarzut wadliwości oceny dowodów, aby mógł być skuteczny, winien obejmować wskazanie konkretnych błędów w logice wyводу Sądu I instancji lub jego sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego. Winien także zawierać taką analizę zebranego w sprawie materiału dowodowego, z której będzie wynikało (zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego) nie tylko to, że materiał ten może prowadzić do innych wniosków niż wyciągnięte przez Sąd Rejonowy, ale że ustalenia takie jak poczynione przez Sąd I instancji nie są możliwe do poczynienia w oparciu o tak zebrany materiał. Co istotne, wadliwość poszczególnych dowodów nie musi przesądzać o wadliwości ustaleń faktycznych sądu orzekającego, jeśli z innych wiarygodnych dowodów wynikają ustalone okoliczności. Taka sytuacja zachodzi właśnie w niniejszej sprawie.

Słusznie apelująca zarzuca, że Sąd Rejonowy nie miał podstaw do oparcia rozstrzygnięcia o opinię biegłej A. C.. Rzeczywiście bowiem biegła jeszcze przed wszczęciem postępowania sporządziła ekspertyzę na zlecenie powódki i ekspertyza ta została złożona do akt sprawy jako dowód. Stąd też powierzenie sporządzenia opinii tej samej osobie, która wykonała poprzednio ekspertyzę na rzecz strony jest wadliwe. Biegła pozostawała bowiem ze stroną w relacji, która może budzić wątpliwości co do jej bezstronności. Wątpliwości te wynikają przede wszystkim z tego, że biegła powzięła wiadomości o przedmiocie sporu już przed wytoczeniem sprawy wyłącznie od jednej ze stron. Ponadto należy zakładać, że otrzymała za wykonaną ekspertyzę wynagrodzenie od tej strony. Zakwestionowanie własnej ekspertyzy w toku postępowania sądowego jest trudne intelektualnie i emocjonalnie. Co więcej może prowadzić do ewentualnej odpowiedzialności wobec zleceniodawcy za wadliwie wykonaną ekspertyzę. Biegły sporządzający opinię w toku postępowania sądowego musi odnieść się do ekspertyz prywatnych przedkładanych przez strony. Niewątpliwie trudniej jest odnieść mu się krytycznie do ekspertyzy sporządzonej przez niego samego. Rzecz nie w tym, czy biegły jest zdolny zachować w takiej sytuacji obiektywizm i bezstronność, ile w tym czy u postronnego obiektywnego obserwatora może to budzić wątpliwości. Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że np. w orzecznictwie Sądu Najwyższego wprost uznaje się biegłego za wyłączonego od możliwości sporządzenia opinii jeśli jest konsultantem organu rentowego, którego decyzji dotyczy toczące się postępowanie (zob. wyrok z dnia 26 lutego 2008 roku w sprawie II UK 162/07, cyt. za Lex wyd. elektroniczne). W konsekwencji Sąd Rejonowy winien był wyłączyć tę biegłą od sporządzenia opinii na podstawie art. 281 k.p.c. Wydaje się zresztą, że Sąd I instancji dostrzegł problem związany z oparciem ustaleń o przedmiotową opinię skoro zlecił sporządzenie opinii także innemu biegłemu. Nie powinien jednak w takim wypadku opierać się na opinii biegłej A. C.. Sąd Okręgowy eliminuje zatem tę opinię spośród podstaw ustaleń faktycznych. Nie prowadzi to jednak do wadliwości dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Sąd Rejonowy oparł się bowiem także na opinii drugiego biegłego.

Opinia biegłego S. C. jest tożsama jeśli chodzi o wnioski końcowe. Co do osoby tego biegłego nie składano zarzutów i nie ma podstaw do kwestionowania przedmiotowej opinii z powodów takich jak to miało miejsce w przypadku opinii biegłej A. C.. Biegły dokonał oględzin sukni. Był więc w stanie bezpośrednio ocenić tak charakter uszkodzeń jak i ich możliwe przyczyny. Biegły wyraźnie wskazał, że stwierdzone uszkodzenia sukni mogą być wynikiem niewłaściwego czyszczenia oraz prasowania. Wartość dowodowa opinii biegłego nie wyraża się w jej objętości ale jednoznaczności wniosków oraz czytelności przedstawionego toku rozumowania. Co do zakresu i przyczyn uszkodzenia sukni, przedmiotowa opinia spełnia te kryteria. Zarzuty strony pozwanej nie odnoszą się do konkretnych przesłanek wnioskowania biegłego, a stanowią w istocie jedynie zanegowanie ostatecznych wniosków opinii. Trzeba zgodzić się

z biegłym, że w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek materiału dowodowego wskazującego na istnienie uszkodzeń sukni przed jej oddaniem do czyszczenia. Można zatem domniemywać, że uszkodzeń takich nie było. Gdyby istniały wcześniej, to należy domniemywać, że strona pozwana jako profesjonalista zwróciłby uwagę na to uwagę przy przyjmowaniu sukni do czyszczenia. Jeśli tego nie uczyniła, nie może teraz podnosić, że oddana do czyszczenia odzież była już uszkodzona lub zniszczona. Brak dowodu na wcześniejsze uszkodzenie sukni. Co więcej, skoro pracownik strony pozwanej po zgłoszeniu przez powódkę zastrzeżeń co do jakości usługi przyjął suknię ponownie w celu dokonania poprawek, to tym bardziej wskazuje to na uszkodzenie sukni w trakcie usługi wykonywanej przez stronę pozwaną. Takie wnioskowanie jest uprawnione w świetle art. 231 k.p.c.

Nie ma znaczenia dla skutecznego zakwestionowania ustaleń Sądu Rejonowego to, że świadek K. J. (2) zeznała, iż „zna sprawę od mamy jak i mecenas”. Świadek zeznała, że powódka konsultowała z nią zakup sukni, i że suknią kosztowała ponad 2000 zł. Są to okoliczności, o których świadek wie bezpośrednio. Podobnie nie ma podstaw do przyjęcia, że świadek nie wie bezpośrednio jaki był stan sukni i jak często była używana. Co istotne, zeznania te korespondują z zeznaniami samej powódki, których wiarygodności apelująca już nie kwestionuje. Na podstawie samych tylko zeznań powódki można ustalić, że suknią była używana raz - dwa razy w roku i przy oddawaniu jej do czyszczenia strona pozwana nie składała żadnych zastrzeżeń. Powódka wskazała także na przyjęcie sukni przez pralnię do wykonania poprawek czyszczenia i prasowania, co w połączeniu z treścią opinii biegłego S. C. dodatkowo wzmacnia poprawność ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego mimo wskazanych wyżej uwag co do przydatności opinii pierwszej biegłej.

Osobną kwestię stanowi wartość sukni. W tym względzie trzeba uznać, że opinia biegłego oparta jest na wadliwych przesłankach. Nie sposób bowiem przyjąć, że wartość konkretnej sukni wieczorowej choć używanej może być odnoszona do cen hurtowych odzieży o nieznanym stopniu zużycia, przeznaczeniu itp. Przedmiotem ustaleń w niniejszej sprawie nie jest bowiem wartość hurtowa bliżej nieokreślonego zbioru odzieży używanej, ale ta konkretna suknia, zakupiona w konkretnym czasie i wytworzona pod określoną marką. Stąd też nie było podstaw do czynienia ustaleń co do wartości sukni na podstawie złożonej opinii biegłego, albowiem oparta jest ona na wadliwych przesłankach logicznych. Stwierdzenie tej wadliwości nie wymaga wiadomości specjalnych i jest wręcz oczywiste. Sąd Rejonowy był uprawniony do oparcia ustaleń co do wartości sukni na dowodzie z zeznań powódki. Nie ma powodów aby zeznania te kwestionować, a ze względu na upływ terminów rękojmi za wady nie można też oczekiwać udowodnienia wartości rzeczy poprzez okazanie dowodu zakupu. Dowód z zeznań właściciela rzeczy jest wystarczający dla ustalenia kiedy i za jaką kwotę rzecz została zakupiona. Mając na uwadze charakter rzeczy i dane o jej producencie nie można zarzucić, iżby zeznania powódki co do ceny zakupu były nielogiczne lub sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Sąd Rejonowy był także uprawniony do przyjęcia w oparciu o zasady doświadczenia życiowego, że tego typu suknia (przy deklarowanej przez powódkę częstotliwości używania) może być używana przez około 10 lat. Mógł także zastosować przyjęte przez siebie kryterium oszacowania wartości stopnia utraty wartości sukni w stosunku do jej wieku i ceny początkowej. Nie ma bowiem powodów aby twierdzić, że wartość rzadko używanej sukni wieczorowej o stosunkowo popularnym i uniwersalnym kroju miała drastycznie spadać niezwłocznie po zakupie. Nie ma także powodów, aby przy takiej wartości przedmiotu sporu oczekiwać dowodzenia stopnia utraty wartości poprzez prowadzenie dowodu z opinii biegłego do spraw mody.

Wskazane uwagi prowadzą do wniosku, że nie można zarzucić Sadowi Rejonowemu, aby dokonując oceny dowodów naruszył wynikające z art. 233 § 1 k.p.c. kryteria i zasady oceny dowodów. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy stwierdził, że nie ma podstaw do kwestionowania ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy. Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje zatem za własne.

W tak ustalonym stanie faktycznym nie może być wątpliwości, że strona pozwana na zasadzie art. 471 k.c. ponosi odpowiedzialność za szkodę polegającą na zniszczeniu sukni co wynika z wadliwie wykonanej usługi czyszczenia. Zobowiązana jest zatem do zwrotu powódce wartości zniszczonej sukni według kryteriów przyjętych przez Sąd Rejonowy. Nie ma potrzeby wywodu tego powtarzać w tym miejscu.

Zachodziły również podstawy do zasądzenia zwrotu kosztów zakupu biletu na bal. Impreza sylwestrowa w lokalu o określonym standardzie i renomie wiąże się koniecznością stosownego ubioru. Właśnie bal sylwestrowy jest tego typu imprezą, na której zwykle obowiązują wysokie standardy co do jakości i formy wieczorowych kreacji. Skoro powódka

nie dysponowała inną kreacją - odpowiednią na bal sylwestrowy, to zniszczenie sukni na dwa dni przed tym bale uniemożliwiło powódce udział w tej imprezie. Związek przyczynowoskutkowy w rozumieniu art. 361 § 1 i 2 k.c. jest w tym wypadku jednoznaczny. Trudno zarzucać powódce, że nie oddała sukni wcześniej do czyszczenia. Nie miała bowiem powodu zakładać, że strona pozwana profesjonalnie trudniąc się tego typu usługami nie wykona prawidłowo swojego zobowiązania. Oczekiwanie tego od powódki byłoby stawianiem jej wymogu przezorności i zapobiegliwości przekraczających zwykłą miarę. Podobnie nie można zarzucać powódce, że nie zakupiła innej kreacji. Suknia została oddana do czyszczenia 29 grudnia a poprawki miały być wykonane na następny dzień. Powódka mogła oczekiwać poprawienia wykonania usługi i nie miała powodu poszukiwać innej kreacji. Kiedy ostatecznie okazało się, że usługa czyszczenia nie zostanie poprawiona powódce pozostawało kilkanaście godzin na zorganizowanie zastępczej kreacji. Doświadczenie życiowe wskazuje, że zakup lub wypożyczenie odpowiedniej (a nie jakiegokolwiek) kreacji sylwestrowej w rozsądnej cenie na kilkanaście godzin przed bale jest utrudnione i może być wręcz niemożliwe ze względu np. na brak modelu, rozmiaru itp. Szkoda w postaci poniesionych kosztów zakupu niewykorzystanych biletów na imprezę sylwestrową pozostaje zatem w normalnym związku z wadliwie wykonaną przez stronę pozwaną usługą.

Inaczej natomiast przedstawia się sprawa zadośćuczynienia. Nie ulega wątpliwości, że roszczenia z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania z art. 471 k.c. obejmują wyłącznie szkody o charakterze majątkowym. W przepisie mowa bowiem wyłącznie o szkodzie, a nie o krzywdzie. Sąd Rejonowy w ogóle nie wskazał zresztą podstawy prawnej uwzględnienia tej części roszczenia. Przywołanie uchwały Sadu Najwyższego nie spełnia wymogu wskazania podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Co więcej, w przywoływanej uchwale w sprawie III CZP 79/10 Sąd Najwyższy wyraźnie wskazał, że co do zasady nie ma podstaw do zasądzenia zadośćuczynienia za krzywdę wynikającą z niewykonania zobowiązania. Ewentualne zadośćuczynienie musiałoby mieć źródło w osobnym czynie niedozwolonym, co jednak w sprawie nie ma miejsca, a w sprawie nie wskazywano aby zostały naruszone jakieś konkretne dobra osobiste powódki, których naruszenie stanowiłoby inną podstawę przyznania zadośćuczynienia. W cytowanej uchwale Sąd Najwyższy znajdując podstawy do przyznania zadośćuczynienia za tzw. zmarnowany urlop wskazał na osobną podstawę takiego roszczenia wynikającą z przepisów o usługach turystycznych. Oczywiście jest więc, że argumentacja z przedmiotowej uchwały nie mogła mieć zastosowania w niniejszej sprawie. W konsekwencji trzeba zgodzić się z apelującym, że dochodzone przez powódkę roszczenie o zadośćuczynienie w ustalonym przez Sąd Rejonowy stanie faktycznym nie znajduje podstawy prawnej. W tej części powództwo winno zostać zatem oddalone.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy częściowo uwzględnił apelację, oddalając powództwo także co do zasądzzonego zadośćuczynienia i zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w pozostałej części apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na zasadzie art. 385 k.p.c.

Konsekwencją częściowej zmiany wyroku co do wysokości zasądzzonego świadczenia jest zmiana sposobu rozliczenia kosztów przy zastosowaniu stawek wynagrodzenia pełnomocników przyjętych przez Sąd Rejonowy. Powództwo podlegało ostatecznie uwzględnieniu w około 75%. Na podstawie art. 100 k.p.c. powódka winna więc otrzymać zwrot 75% poniesionych kosztów a strona pozwana 25%. Skoro powódka poniosła koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 900 zł

i opłaty sądowej 100 zł oraz 200 zł zaliczki na wynagrodzenie biegłej to z tej sumy może żądać zwrotu 75% czyli 900 zł. Z kolei strona pozwana może domagać się zwrotu 25% z kwoty 900 zł kosztów zastępstwa procesowego (czyli 225 zł). Różnica tych kosztów wynosi 675 zł na korzyść powódki. Według tej samej proporcji orzeczono o obowiązku zwrotu niepokrytych wydatków.

Ci się tyczy kosztów postępowania odwoławczego, to w tym wypadku proporcja w jakiej powódka wygrywa sprawę w instancji wynosi 80% do 20%. Powódka poniosła 450 zł kosztów zastępstwa procesowego (na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych), a zatem jest uprawniona do żądania zwrotu 360 zł jako 80% tych kosztów. Z kolei strona pozwana uiściła 143 zł opłaty od apelacji i poniosła 450 zł kosztów zastępstwa procesowego. Dwadzieścia procent sumy tych kwot wynosi 118,60 zł. Różnicę stanowiącą 241,40 zł na korzyść powódki zasądzone na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

SSO Agnieszka Cholewa - Kuchta SSO Zbigniew Zgud SSO Grzegorz Buła